

Modernizacja współpracy sądowej: Komisja wytycza drogę do dalszej cyfryzacji unijnych systemów wymiaru sprawiedliwości

Bruksela, 1 grudnia 2021 r.

Komisja Europejska przyjęła dziś [szereg inicjatyw dotyczących cyfryzacji systemów wymiaru sprawiedliwości UE](#), dzięki czemu staną się one bardziej dostępne i skuteczne. Nadrzędnym celem tych środków jest uczynienie komunikacji cyfrowej domyślnym sposobem komunikacji w transgranicznych sprawach sądowych, co pozwoli zrealizować jeden z priorytetów określonych w zeszłorocznym [komunikacie w sprawie cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości](#).

Obecnie wiele sporów prawnych między obywatelami i przedsiębiorstwami na rynku wewnętrznym UE ma charakter transgraniczny. Ponadto do skuteczniejszego zwalczania przestępczości transgranicznej konieczna jest współpraca poszczególnych państw członkowskich i systemów sądowych. Organy śledcze i sądy różnych państw członkowskich muszą współpracować ze sobą i pomagać sobie wzajemnie w prowadzeniu dochodzeń i ściganiu przestępstw oraz w bezpiecznej i szybkiej wymianie informacji i dowodów.

Wiceprzewodnicząca do spraw wartości i przejrzystości Věra **Jourová** powiedziała: *Przestępczość nie zatrzymuje się na granicy, więc nie powinno się na niej zatrzymywać również wymierzanie sprawiedliwości. Przedstawione dziś wnioski mają na celu umożliwienie prokuratorom i sędziom sprawniejszej i skuteczniejszej współpracy. Musimy jak najlepiej wykorzystywać technologie cyfrowe, aby zapewnić organom sądowym, obywatelom i przedsiębiorstwom możliwość wymiany informacji w szybki i bezpieczny sposób. Ma to kluczowe znaczenie dla umożliwienia łatwego i szybkiego dostępu do wymiaru sprawiedliwości.*

Komisarz do spraw wymiaru sprawiedliwości Didier **Reynders** powiedział: *Skuteczne i sprawnie działające systemy wymiaru sprawiedliwości wymagają stosowania skutecznych narzędzi. Dysponujemy już wieloma instrumentami ułatwiającymi transgraniczną współpracę sądową w UE. Nie wszystkie z nich są jednak aktualne i musimy je pilnie zmodernizować. Systemy wymiaru sprawiedliwości muszą być również bardziej odporne na kryzysy. Sądy powinny mieć możliwość pracy w każdych okolicznościach. Wynika to z zasady praworządności. Do osiągnięcia tego celu może przyczynić się wyposażenie systemów wymiaru sprawiedliwości w odpowiednie narzędzia. Dziś wywiązujemy się ze zobowiązania Komisji dotyczącego stworzenia prawdziwie skutecznej i odpornej europejskiej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.*

Cyfryzacja systemów wymiaru sprawiedliwości w UE

Komisja przyjęła dziś następujące inicjatywy:

Cyfryzacja transgranicznej współpracy sądowej

[Wnioski dotyczące cyfryzacji transgranicznej współpracy sądowej oraz dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych, handlowych i karnych w UE](#) służą rozwiązaniu dwóch głównych problemów – nieefektywności mającej wpływ na transgraniczną współpracę sądową oraz barier w dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych, handlowych i karnych o charakterze transgranicznym.

Rozporządzenie to przewiduje, że:

- strony będą mogły **drogą elektroniczną komunikować się z właściwymi organami** lub wszczynać w ten sposób postępowanie sądowe przeciwko stronom z innego państwa członkowskiego;
- podczas rozpraw w sprawach cywilnych, handlowych i karnych o charakterze transgranicznym **możliwe będzie korzystanie z wideokonferencji**, co przełoży się na szybszy przebieg postępowań i ograniczy konieczność podróży;
- **wnioski, dokumenty i dane** będą mogły być przekazywane między organami krajowymi a sądami **w formie cyfrowej**.

Zmiana kanału komunikacji z nadal przeważającej formy papierowej na elektroniczną nie tylko

miałaby pozytywny wpływ na środowisko, ale również pozwoliłaby zaoszczędzić czas i pieniądze (na koszty wysyłki i papier wydaje się w całej UE ok. **25 mln euro** rocznie).

Cyfrowa wymiana informacji w sprawach dotyczących terroryzmu

W tym zakresie przewidziano dwa wnioski mające na celu [skuteczną walkę z terroryzmem i innymi formami poważnej przestępczości transgranicznej](#). Obecnie państwa członkowskie przesyłają do Eurojustu informacje na temat spraw sądowych dotyczących terroryzmu za pośrednictwem różnych, często niezabezpieczonych kanałów, na przykład przy użyciu poczty elektronicznej lub płyt CD-ROM. Ponadto system informacyjny Eurojustu jest przestarzały i nie zapewnia możliwości właściwego sprawdzenia informacji. Inicjatywa ta ma na celu unowocześnienie tych praktyk.

Rozporządzenie ma przyczynić się do:

- **cyfryzacji komunikacji** między [Eurojustem](#) a organami państw członkowskich oraz zapewnienia **bezpiecznych kanałów komunikacji**;
- umożliwienia Eurojustowi **skutecznego identyfikowania powiązań** między zakończonymi i toczącymi się sprawami dotyczącymi terroryzmu transgranicznego i innych form poważnej przestępczości transgranicznej;
- w oparciu o identyfikację takich powiązań państwa członkowskie będą mogły **koordynować swoje działania dochodzeniowo-śledcze i środki sądowe**.

Rozwój platformy współpracy wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych

Kolejny [wniosek dotyczy ustanowienia platformy współpracy wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych](#). Zespoły te tworzone są na potrzeby określonych postępowań przygotowawczych prowadzonych przez co najmniej dwa państwa. Chociaż zespoły te okazały się skuteczne, praktyka pokazuje, że napotykają one na szereg trudności technicznych. Wymiana informacji jest obecnie zbyt powolna i uciążliwa. Specjalna platforma informatyczna umożliwiłaby zespołom dochodzeniowo-śledczym **łatwiejszą wymianę informacji i dowodów** oraz bezpieczniejszą komunikację, a to dałoby im możliwość wspólnego zarządzania prowadzonymi operacjami.

Dalsze działania

Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej rozpoczną teraz negocjacje w sprawie wniosków Komisji.

Kontekst

W grudniu 2020 r. Komisja przyjęła [inicjatywy mające na celu modernizację systemów wymiaru sprawiedliwości w UE](#), w których zaproponowano wprowadzenie zestawu środków służących dalszej cyfryzacji zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Dwa główne filary tego pakietu to komunikat w sprawie [cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości](#) w UE oraz strategia w zakresie [europejskiego szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości](#). Ten zestaw narzędzi cyfrowych w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości miał na celu dalsze wspieranie państw członkowskich w dostosowywaniu ich krajowych systemów wymiaru sprawiedliwości do realiów ery cyfrowej oraz poprawę transgranicznej współpracy sądowej między właściwymi organami w UE.

Przedstawione dziś inicjatywy są konsekwencją ubiegłorocznego komunikatu. Środki te mają przyczynić się do cyfryzacji komunikacji między organami związanymi z wymiarem sprawiedliwości w oparciu o skuteczne i nowoczesne narzędzia komunikacji, w przypadku gdy wymaga tego prowadzenie postępowań cywilnych i karnych, zarówno w sprawach dotyczących zwalczania terroryzmu, jak i wszelkich innych postępowań przygotowawczych.

Więcej informacji

[Pytania i odpowiedzi](#)

[Wnioski dotyczące cyfryzacji transgranicznej współpracy sądowej oraz dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych, handlowych i karnych w UE](#)

[Wnioski mające na celu skuteczną walkę z terroryzmem i innymi formami poważnej przestępczości transgranicznej](#)

[Wniosek dotyczący ustanowienia platformy współpracy wspierającej działanie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych](#)

[Cyfryzacja wymiaru sprawiedliwości](#)

Kontakty z mediami:

[Christian WIGAND](#) (+32 2 296 22 53)

[Katarzyna KOLANKO](#) (+ 32 2 296 34 44)

[Jördis FERROLI](#) (+32 2 299 27 29)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)